

Postanowienia traktatu pokojowego kończącego II wojnę punicką w opisie Polibiusza – greckiego historyka żyjącego w II w. p.n.e.

Oto poszczególne punkty podyktowanych warunków: mogą Kartagińczycy zatrzymać w Afryce te miasta, które posiadali przed wydaniem [...] wojny Rzymowi, a także kraj dawny, bydło, służbę i resztę mienia. Mają też od danego dnia nie doznawać szkód, mogą używać własnych zwyczajów i praw bez trzymania obcej załogi w mieście. To były warunki podyktowane łagodnością. Natomiast reszta warunków brzmiała: Kartagińczycy zobowiązują się naprawić Rzymowi wszystkie szkody zadane Rzymianom w czasie rozejmu. Muszą wydać jeńców i zbiegów wojennych z całego okresu wojny, wydać wszystkie okręty wojenne z wyjątkiem dziesięciu trójrzędowców¹, podobnie słonie. Wojny nie [mogą] wypowiedać poza Afrykę w ogóle, a w Afryce tylko za zgodą Rzymian. [...] Wyplacić Rzymowi dziesięć tysięcy talentów w ciągu pięćdziesięciu lat [...]. Jako porękę² wydać stu zakładników, których wybierze sam wódz rzymski spośród młodych ludzi w wieku od czternastu do trzydziestu lat.

¹ trójrzędowiec – statek z trzema rzędami wiosł

² poręka – poręczenie, zapewnienie, gwarancja

Sławomir Sprawski, Grzegorz Chomicki, *Starożytność. Teksty źródłowe, komentarze i zagadnienia do historii w szkole średniej*, Kraków 1999, s. 208–209.

Praca z tekstem

1. Określ strony walczące w II wojnie punickiej. Na podstawie wiedzy pozaźródłowej wyjaśnij pochodzenie nazwy konfliktu.
2. Wymień postanowienia traktatu kończącego II wojnę punicką.
3. Określ, jak Rzymianie rozumieli sens sformułowań: „podyktowane warunki” oraz „warunki podyktowane łagodnością”.